

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: Dilema výběru středního vzdělání

Autorka práce: Amálie Proroková

Vedoucí práce: PhDr. Pavla Presslerová, Ph.D.

Bakalářskou práci Amálie Prorokové lze považovat za smělý příspěvek k problematice období přechodu ze základní školy na střední školu či učiliště. Pro bakalářskou práci považuji tematické vymezení za velmi aktuální a potřebné. V současné době není v kontextu pedagogicko-psychologického poradenství věnována této skupině studentů větší empirická pozornost, respektive mnohé studie reflektují spíše sociologické aspekty tematiky, nikoliv hlubší sondy do prožívání a hodnocení této důležité životní etapy samotnými aktéry.

Výslednou práci autorky považuji za inspirativní, cíle byly jednoznačně naplněny. Text práce je tradičně rozdělen na teoretickou a praktickou část, obě jsou rozsahem vyvážené. Teoreticko-analytická část obsahuje celkem tři kapitoly, každá má své opodstatnění a logickou návaznost. Těžiště lze spatřit zejména v environmentálních faktorech procesu rozhodování volby povolání, oblast rozhodovacího procesu a motivace. Studentka se opírá o celkem rozsáhlý bibliografický aparát, i zahraniční, což dokazuje hlubší orientaci a zaujetí autorky problematikou. Jednotlivé kapitoly na sebe dobře navazují, působí uceleně, i přes pochopitelnou limitaci vzhledem k požadovanému rozsahu bakalářské práce. Autorka se také na několika místech pokouší o kritický postoj k teoretickým koncepcím, vyjadřuje své vlastní postoje, nejedná se tedy o pouze kompilační text.

Amálie si vybrala kvalitativní výzkumný design, což lépe odpovídá cílům práce i rozsahu výzkumného vzorku (celkem 11 studentů). Studentka formuluje 3 výzkumné otázky, jejím cílem je proniknout do rozhodovacího procesu žáků devátých tříd při volbě jejich dalšího studia. Jsou formulovány adekvátně, resp. zvolenými metodologickými nástroji lze očekávat obsahově výstižné odpovědi. Výzkumný vzorek vybrala zajímavě - pracovala se dvěma skupinami - žáci, kteří se o dalším směřování rozhodují aktuálně a dále pak studenti prvního ročníku střední školy, kteří proces volby SŠ hodnotili retrospektivně, s odstupem minimálně půl roku.

V empirické části studentka předvedla orientaci v kvalitativním metodologickém zázemí a rovněž přiměřenou míru úrovně prezentace i interpretace dat. Výsledky poukazují na důležitost blízkých druhých, ale i na široký obraz informačních zdrojů, ze kterých žáci před rozhodnutím, kam si podají přihlášku na SŠ, čerpají.

Některé interpretační postupy jsou však očekávatelné, sekundární analýza sesbíraného materiálu mohla být více propracovanější, některé kategorie nebyly nasyceny zcela vyčerpávajícím způsobem. Také komparativní analýza rozdílných charakteristik uvnitř výzkumného vzorku mohla být rozsáhlejší. Přesto jsou popisované závěry práce přiměřeně přesvědčivé, zároveň studentka reflektuje slabá místa zvolené metodologie.

Z formálního hlediska nemám k bakalářské práci výraznější připomínky. Je psána čtivě, místy je však znát jistá akademická nejistota. Bez výskytu výrazných gramatických chyb či překlepů. Text splňuje bibliografické normy, rozsah použitých zdrojů považuji za adekvátní, s vyhovujícím podílem zahraničních zdrojů. Na bibliografické zdroje je odkazováno je korektně. Práce obsahuje všechny povinné součásti.

V průběhu vzniku práce Amálie zvyšovala svou teoretickou citlivost, analytické schopnosti i schopnost kritického přístupu ke zdrojům. Je schopná flexibilně reagovat na připomínky a její úpravy směřovaly vždy k zkvalitnění práce. Svou činnost Amálie pravidelně konzultovala, snažila se veškeré připomínky zakomponovat do finálního textu. Je škoda, že na interpretaci empirického materiálu neměla více času, což by se zcela určitě podepsalo na detailnějším vytěžení nasycenosti dat.

Bakalářskou práci Amálie Prorokové doporučuji k obhajobě. Výsledný text odpovídá všem parametrům pro daný typ závěrečné kvalifikační práce, obsahuje veškeré povinné části.

V Praze dne 2. 9. 2015

PhDr. Pavla Presslerová, Ph.D.